FRANQUEIG CONCERTAT

EL TEMPS

"Sobrer Ens semblaria aquí un especial advertiment de l'obligació, que d'una manera particular tenen els rics i poderosos, de practicar amb fidelitat els deures de justícia i de caritat envers els que d'ells depenen, vencent-se magnànimament a si mateixos amb esforç tant més meritori com més fàcilment les presents circumstàncies podien induir-los a extralimitació".

Surt els dissabtes — Any I | Barcelona, 3 de novembre del 1934 | N.º 43. — Preu: 15 cèntims

FEM LA NOSTRA VIA

A l'hora que escrivim aquestes ratlles no sabem encara per quina mena de procediment pensa cloure el Govern de Madrid —en principi, naturalment— el període d'anormalitat política obert a la nostra terra la nit del 6 d'octubre. Sigui com vulgui, nosaltres no podem fer altra cosa que insistir en l'absurditat de la tesi que afirma que, de la feta d'aquella nit, van resultar enfonzades d'un cop totes aquelles institucions de govern que constituïen l'expressió i donaven efectivitat al nostre incipient règim autonòmic. Ho és tant, d'inversemblant, aquesta tesi, que ens fa materialment escruixir de veure-la sustentada per cap germà de pàtria, tant més si es tracta d'algun que, sota tal o tal concepte, podem considerar-lo com d'excepcional categoria. Per més que ens dolgui, però, no podem deixar de reconèixer que, a hores d'ara, hi ha un cert nombre de catalans —el qual, per poc important que sigui, sempre ens semblarà excessiu —que es mostra disposat a acceptar bonament la tesi susdita, segurament més que no pas per raonada convicció, per una pura inconsciència. Aquest fet ens causa, val a dir-ho, una contrarietat innegable; però cal no exagerar-ne la importància. Per bé que això ens desplagui, no sentim, quant a l'esdevenidor de Catalunya, ni el més lleu descoratjament. En aquest punt mai no sabríem ésser pessimistes. Hem de dir, però, que la raó d'aquest fet lamentable la veiem principalment en la política desmoralitzadora, baixa de sostre, pròdiga en intrigues i personalismes, patriòticament destenyida, exclusivament inspirada en el mesquí interès partidista que correntment han realitzat els dirigents de les nostres més nombroses agrupacions polítiques. Si en el nostre poble hi ha encara qui no sent amb prou intensitat aquell amor que tothom ha de sentir per allò que és de tots, la culpa pertany de dret a aquells que fins ara han menat la nostra política.

Cal, però, que serenament ens preocupem de formarnos un concepte exacte de la realitat present i, en conseqüència, ens apliquem amb tot fervor a la tasca que el nostre sentiment patriòtic ens presenti com de major urgència en les penoses circumstàncies d'ara. Nosaltres creiem que, en primer terme, cal que ens esforcem a fer comprendre a tothom una cosa que a nosaltres ens sembla evidentíssima; i és que l'única manera de demostrar plenament que la revolució no ha pervingut a reeixir ha de consistir en el fet que la vida pública legalment estatuïda a Catalunya funcioni plenament i regularment. Mentre no sigui així, el moviment que va començar amb la proclamació d'un nou estat de coses podem dir que virtualment triomfa. ¿Es, doncs —dirà potser algú— que no va caure res aquella nit fatídica? Sí, certament; va caure un Govern, van caure uns partits que tenien circumstancialment el poder. Però les institucions, en elles mateixes, res no tenen a veure i estan infinitament per damunt de partits i de governs, siguin del color que siguin; i res no sabríem veure de més monstruós, políticament parlant, que voler lligar la sort d'aquests amb la d'aquelles. Altrament, ¿quina estabilitat, quina continuïtat tindria la vida política i administrativa dels pobles? La teoria, doncs, de l'ensorrada, ni total ni parcial, de les nostres institucions autonòmiques a causa d'un mal pas donat per un Govern, nosaltres la judiquem simplement revolucionària i anàrquica; i com que nosaltres som gent d'ordre, no la podem compartir. I això és precisament el que nosaltres voldríem que comprenguessin, i sobretot que *sentissin*, tots els catalans. Si la nostra tasca Catalunya endins —que alguna hora fou per algú tan xardorosament propugnada— hagués estat prou intensa i persistent, ara això tothom ho veuria clar i ja ni caldria parlar-ne. Ah, si els nostres més nombrosos partits polítics, en comptes d'esgarriar constantment la mirada cap enfora, s'haguessin lliurat enfervoridament i sense interrupció a aquella tasca! Com seria de distinta la nostra situació d'això que és ara! I bé; no és pas aquesta l'hora de mirar cap endarrea, sinó la de treballar amb fe i coratge per al dia de demà. I sense preocupar-nos massa per allò que, de moment, de fora ens pervingui, anem fent amb tot dalit la nostra feina d'anar desvetllant la consciència de tots els catalans.

La setmana a Catalunya

Dos manifestos polítics han estat donats a la llum durant la present setmana: el de l'anomenada Acció Popular Catalana, que no és sinó la sucursal del partit del senyor Gil Robles a la nostra terra, i el del Consell de Govern de Lliga Catalana.

El contingut del primer és d'una banalitat absoluta: A base de llocs comuns i de vaguetats que a poca cosa comprometen, hom hi vol donar, sense assolir-ho, la sensació d'un cos de doctrina i d'un pensament polític. Ben garbellat, hom no hi troba altra cosa que el desig d'afalagar els propietaris agrícoles i de reformar en sentit regressiu l'Estatut de Catalunya. El provincianisme fonamental de la nova organització informa de cap a cap el seu primer manifest; les vuit signatures que l'autoritzen, repartides d'acord amb les «cuatro provincias», acaben de posar-lo de relleu.

El segon d'aquests dos manifestos mereix un judici ben diferent. Algun dels seus paràgrafs, per exemple el segon, pot ésser subscrit per tots els patriotes catalans que rebutgen amb la mateixa força la follia del 6 d'octubre i els atacs que hom intenta inferir, prenent-hi peu, a la nostra personalitat collectiva. El conjunt del manifest, des del punt de vista de la Lliga, força diferent del nostre, és perfectament encaixat; i no ens sap gens de greu de constatar-ho, ja que el mateix anhel de justícia que ens ha dut a censurar les enormes errades dels dirigents d'aquest partit durant aquests darrers anys, ens ha de moure ara a subratllar llurs encerts. L'equitat i la serenitat de judici són les nostres màximes aspiracions en redactar aquests modestos comentaris.

* * *

L'anomenada «sistematització» de l'organització política de Catalunya no és a hores d'ara coneguda oficialment. Però hom pot ja fer-ne conjectures que semblen sòlidament fonamentades. Sembla que el camí que hom vol seguir és ben diferent del que assenyalàvem damunt d'aquestes planes com a ajustat als textos constitucionals de la Catalunya autònoma. Hom parla de suspendre l'aplicació de l'Estatut, de fer revertir a l'Estat algunes de les facultats traspassades a la Generalitat, com són l'ordre públic i la justícia, d'abolir el règim d'autonomia de la Universitat de Barcelona, del nomenament d'un Governador General en funcions de President de la Generalitat que no seria designat pel Parlament Català, el qual seria dissolt, sinó pel Govern de Madrid, de fer perdurar per un llarg període l'estat de guerra, etc.

Creiem que la millor manera de treballar per la pau entre les col-

(segueix a la segona pàgina)

TAPIOQUES i PURÉS
Figueres
són els millors.

Els camins de salvació

per M. Carrasco i Formiguera

II. - L'IDEAL NACIONAL.

En assentar la nostra doctrina política en una clara i solemne declaració de catalanisme nacional, no fem més que concretar el nostre criteri en relació al problema més essencial en l'organització i ordenació de les collectivitats humanes.

Si la diversitat de pobles i de llurs característiques i necessitats fa impossible i utòpica una ordenació jurídica uniforme de tota la humanitat, el primer que cal és un sistema per a determinar les normes bàsiques que facin possible i pràctica l'organització de les collectivitats en la forma més convenient a la pau, a la justícia, a la llibertat i a la fraternitat dels pobles.

Doncs bé: el nostre criteri és clar en aquest punt essencial com en tots; clar i permanent, immutable i superior a tots els daltabaixos i a totes les oscillacions del barómetre polític. No admetem que puguin assentar-se damunt bases sòlides la pau, la política i la llibertat dels pobles sense el reconeixement i la satisfacció dels drets que corresponen a les collectivitats amb personalitat pròpia i destacada pel conjunt d'elements i de factors que constitueixen llurs característiques nacionals.

I com sia que Catalunya està molt lluny de fruir els drets que li corresponen pel fet d'oferir els trets característiques d'aquelles collectivitats nacionals, entenem i defensarem sempre que, en l'ordre polític, la qüestió fonamental i prèvia, en tota actuació pública catalana, serà la d'obtenir la plena, completa i absoluta reintegració en l'ordre jurídic i en l'efectiu d'aquells drets i atributs corresponents a la nostra personalitat collectiva.

Es debades que el problema es dongui per resolt o acabat a causa dels errors o les atzagaiades dels uns i dels altres, o que es vulgui desnaturalitzar amb equívoques i oportunistes fluctuacions, posant-lo adés al roig viu o colgant-lo ara amb cendres de conveniència que amaguin la brasa sempre viva...

La qüestió és i serà sempre el punt fonamental i previ per a la resolució de tots els problemes. Té la condició filosòfica de *categoria*; no és pas cap accident fugisser; es pot acceptar o rebutjar, es pot dir que la nostra personalitat és aquesta o és una altra, però no en podem tenir dues; i si volem ofegar o dissimular la que tenim (que és bona o dolenta, però és la nostra) la realitat es venjarà del monstruós intent, esguerrant sempre i fent impossibles totes les fórmules i combinacions que es resisteixin a acceptar i a reconèixer el que és fruit de la Naturalesa i — per a nosaltres, cristians — obra efectiva de Déu.

L'impuls primer i l'aspiració definitiva de la collectivitat catalana no pot ésser altre, doncs, que l'assoliment d'aquest sagrat ideal, únic capaç (si fos prou conegut i ben comprès per tots els nostres conciutadans) de determinar l'esperit d'unió i confraternitat indispensables per a la resolució de tots els altres grans problemes.

Sols amb el guiatge d'aquest principi superior podran ésser obtingudes la pau i la justícia, com a resultat de l'endegament i coordinació dels més variats i fins oposats interessos d'ordre material econòmic i social.

Si davant la trista hora present i amb l'examen serè i desapassionat de les causes que l'han produïda sabessin copsar tota la pregona grandesa d'aquest ideal suprem, aprofitaríem certament la lliçó que comporta la demostració dels errors soferts pels qui, d'un i d'altre cantó, provocaren la discòrdia, estimularen l'odi i desencadenaren la violència.

Si penetréssim tot el que vol dir i tot el que comporta la nostra condició nacional de catalans, apreciaríem certament la greu responsabilitat dels qui oblidaren el superior interès collectiu per a servir sectarismes partidistes, però aprendríem també d'una vegada per sempre l'esterilitat suïcida — massa sovint assajada en la nostra història — de comprometre la sort del nostre poble en qüestions i antagonismes de la política peninsular, i ens resoldríem definitivament a treballar am bmés braó que mai, fins aconseguir la grandesa i la llibertat de Catalunya, la qual no podrà ésser assolida més que per l'esforçada i patriòtica unió de tots els catalans.

Al pas d'una campanya insidiosa

Apareix a Barcelona un setmanari de caient humorístic que pretèn ésser catòlic, el qual, referint-se a nosaltres, ha escrit unes falsetats inqualificables. Diem inqualificables i realment ho són per part nostra, puix que l'autoritat competent recomana sempre que siguin evitades les disputes entre els catòlics. Per això ens limitem avui a advertir del que passa, per si no se n'haguessin adonat, a les persones que presideixen la publicació d'aquell setmanari —les quals, per llur condició especial, ens mereixen excepcional respecte— i fem avinent a tots els nostres lectors i amics que, com segurament ja hauran vist, els escrits que va publicant EL TEMPS són i seguiran essent d'ací endavant el desmentiment més categòric de totes les falsetats llançades contra nosaltres i de les que hom pugui llançar encara. I si algun dia cal insistir en to més viu, per bé que com a cristians no ho desitgem, no defugim, però, de fer-ho.

Caminem

per J. Cirera i Soler

No podem sentir el comodisme d'aquells que consideren esvaït per sempre més el predomini esquerrà, perquè ha estat vençuda la revolució armada. No es fan càrrec que le sarmes havien caigut a uns braços que les volgueren rebre i les reberen perquè tenien el *cor armat*. I aquest cor continua armat i més que mai, perquè a l'odi que hi niava s'hi ha afegit el rencor de la fallida, **l'instint de revenja i sobre tot** el temor de noves opressions.

Tothom que no vulgui fer com l'estruç, per un comodisme suïcida, veu clar el problema. Entre el poble, entre el món proletari — no pas d'avui, de sempre —, hi ha arrapada la idea que el mot dreta és sinònim d'opressió burgesa, emparada pel poder, i que la defensa dels seus interessos està infaliblement vinculada a les esquerres. Atanseu-vos a aquest món proletari, rasqueu una mica i us adonareu tot seguit que la caiguda de l'esquerra significa, per a ell, el retorn a les anteriors injustícies i vexacions. I el pitjor és que hi ha símptomes turmentadors. Propietaris que amenacen i fins desdonen els seus conreadors; patrons que augmenten les hores de treball, sense compensació en els setmanals i acomiaden sens escrúpols i fins vantant-se'n.

Les dretes, doncs, s'han de fer càrrec que no desarmaran el poble amb la violència i la revenja. Només el desarmarà la justícia social, la caritat (no l'almoina), la fraternitat cristiana i el respecte màxim a la dignitat del treballador, No ens adonem que les dretes tenen filtrat el sentiment sorelià de la violència, de la lluita de classes, de la mateixa manera que tenen injectat el virus del liberalisme econòmic, i un i altre són les directrius de la vida social i política.

Si les dretes volen conquerir el poble, si volen destruir el fons de noves revolucions, no ho poden fer tancant a dintre el mal, sinó extirpant-lo. I per a extirpar-lo, per a convèncer als humils que no són enemics del proletariat, s'han de superar elles mateixes defensant els seus drets, fent vives totes les seves reivindicacions legítimes, perseguint tot abús que vingui de part dels benestants, no consentint revenges i explotacions iníqües, dictant tot seguit lleis elevadores del treballador i tornant-les eficients.

El problema de la terra no està resolt retrogradint als procediments. Hi ha injustícies a corregir, organitzacions rurals a rectificar i sistemes socials a esmenar. Que s'espurguin en bona hora totes les tares de les noves lleis, però no caiguem en l'error de voler creure que, perquè en el nou hi ha defectes, el vell sistema és magnífic i intangible. No diem res que no ho hagi dit Lleó XIII si afirmem que cal endegar mitjans justos i ràpids perquè el pagès que conrea la terra en pugui esdevenir propietari, lligant-lo així més amorosament a les ruralies, per tal com, alhora que retornarem la pau als camps, ajudarem a descongestionar les ciutats i, si més no, evitarem noves immigracions.

En la vida social, els gòvernants allò que de cap manera no poden consentir, és que a l'empar de l'autoritat hi hagi patrons que augmentin les hores de jornal, que minvin els salaris i tota mena de compensació econòmica, que acomiadin sense causa ben justificada, sense una actuació ràpida i restauradora dels organismes legals i de l'autoritat.

I encara han de fer més, molt més. Han de demostrar que la doctrina social cristiana és eficient i la més sòlida defensora del proletariat. Allò que la iniciativa d'uns quants patrons ha demostrat ésser realitzable en el camí de l'emancipació obrera, cal que la llei ho imposi a tots, per tal que la justícia imperi i el poble arribi a creure que les dretes no són el seu enemic.

No som revolucionaris, perquè la revolució és destrucció; però tampoc no podem restar en purs teoritzants. Hi ha, tanmateix, una colla de reivindicacions immediatament realitzables. Allò que han pogut fer aquells sectors de la producció que s'hi han vist empesos per un contracte de treball, ho poden fer tots els sectors, si la llei ho imposa. Salaris remuneradors, subsidi familiar, previsió obligatòria contra tota mena de riscs (mitjançant organismes administrats pels treballadors amb control dels estaments cooperadors), constitució de capitals per a la vellesa (a més del retir), participació en els guanys i fins intervenció en l'administració, són millores que si la iniciativa particular d'uns quants patrons generosos i cristians les ha demostrat realitzables, ho seran molt més quan les lleis no col·loquin a aquesta en un pla d'inferioritat econòmica.

De tot això parlarem, si a Déu plau,

Caminem. Concordem la vida amb la doctrina cristiana i, com reconeixia Clemenceau, reconquerirem aquell poble que seguia a Jesús i els seus Apòstols, humils i treballadors.

Epistolari

per Lucius

I.

Benaurat de tu, amic dilectíssim, que, per sojornar en un bell país, on la vida transcorre plàcidament, deus gaudir de la dolça feina de viure. Ara, en aquesta primera lletra que t'escric, és quan veig més notables els avantatges que et dóna la terra ideal on sojornes. Alhora em sol·liciten els més variats temes i les idees, com la cal·ligrafia, s'entrecreuen i se'm fa tasca difícil l'escollir-les. Però em cal complir amb l'obligació que em representa la nostra antiga amistat. Tu també ho faries per mi si et calgués contar-me coses equivalents a les que jo estic prest a dir-te, que són les que campen i floreixen en aquesta terra nostra. Breu, hi ha maror, hi ha remor; és una cridòria difusa — recordes els que fan de poble en els escenaris rurals — que ve d'un sector o grup contra nosaltres. Hi manca personalitat, però. Es un rondineig anguniós, gens convençut i tantmateix ofegat per la mateixa màquina escenogràfica que ha muntat. Es clar que això permet — el parlar a mitja veu, rogallosa — de dir les coses més insospitades, totes aquelles que la gent més modesta qualificaria de calúmnies. Però tu ja saps com n'és de complicada la vida. Tot això és una demostració, amic, de com els diem-ne acaparadors i monopolitzadors de patrimonis, sense encàrrec exprés de ningú, són els que més fàcilment es tornen oblidadissos. No et sorprenguin les coses que et dic; ja saps a qui em refereixo, car més n'hem d'esperar.

Tu que vius en un país idealment perfecte, com et deuen deixar astorats aquests procediments! I les coses que encara em resisteixo a escriure! Bell país el teu! A tu et deu semblar que nosaltres ens trobem com Gulliver en el país dels nans. La tragèdia de Gulliver, l'home normal i correcte, defensor del noble joc, no va ésser la d'haver de restar presoner dels homes petits, sinó la de restar subjecte, ell mateix, per pròpia voluntat, al codi del ben obrar. Fins en les situacions més delicades pels nans — ell que es sabia forçut — procurava respectar-los d'acord amb les seves conviccions. Recordes com tolerava llurs impertinències i, no obstant, els guanyava, a benefici d'ells, una guerra? Les facècies de la cort i llurs plasenteries sovint l'enutjaven, però Gulliver era fidel a ell mateix, per bé que sentís la remor i la cridòria dels nans. Així et deu semblar la nostra situació. Els va donar amb el seu exemple grans consells i la seva superioritat la demostrà de tan diverses maneres que no sé quina escollir. Fou fent-los-hi un servei notable — un incendi devastador els engolia — com els demostrà encara la inutilitat de llurs enraonies i com sabia tornar bé per mal.

Punt de meditació

per Maurici Serrahima

Tal com van les coses, qui sap si aviat haurem de tornar a deixar una mica de banda l'actualitat política i a posar atenció preferent en aquella mena de feines patriòtiques que es fan més aviat *sub specie aeternitatis*. Déu faci que no sigui així. Però aquesta impressió convindria que ens quedés gravada vagin com vagin les coses. L'activitat febrosa d'aquests darrers anys ens feia oblidar massa la tasca de fonamentació. No vui dir que la pura obra de crear una base espiritual sigui suficient, pero quan s'abandona encara que només sigui una temporada, hi ha el perill de veure enrunat el poc que s'havia construït. Amb febre política o sense, convé que ningú no es distregui que la cosa essencial és una altra. Escric *essencial* amb plena consciència del què escric. Per la nostra obra són tan essencials els fonaments, que en certes ocasions fins podem prescindir de si ens aterren les bastides que teníem alçades o menysprear de moment el que es vulgui coronar l'edifici amb una coberta que no hi lligui. El cas és anar pujant les parets mestres, fortes i ben construïdes, i un dia o altre hi podrem posar una teulada al nostre gust. Sense passivitat, però sense cap impaciència. Tothom s'ha queixat de com s'havia abandonat aquests darrers anys la tasca fonamental. Obrers hi han hagut, i forces, que no han deixat de treballar ni un sol dia. Però s'han vist tan abandonats! Convé que girem la vista envers ells. La batalla de la cultura, que un moment semblava prenyada, ara veiem que no n'està, ni de molt; més encara, podem dir que si no s'ha perdut ha estat gràcies a la tasca silenciosa d'aquests batalladors solitaris.

No he de citar noms: tots els coneixem. Ara més que mai els hem d'agrair l'esforç, i encara més perquè no han abandonat el treball quan ningú no els emparava. I del seu exemple n'hem de treure una orientació i un encoratjament per seguir aquesta orientació. Pensem que el mal bàsic de la nostra terra, el que fa més difícil l'existència d'un sentiment collectiu, és la manca de cultura. Si no ens la donen, l'hem de conquerir individualment. Pensem que qualsevulla millorament individual que assolim és un millorament per a la collectivitat, que no es pot millorar de cap més manera que millorant els individus. I en els moments d'ara, i en els que puguin venir a continuació, tinguin el to que tinguin, fem-nos el propòsit de dedicar unes estones cada dia a aquest millorament del nostre esperit.

I no ens queixem per manca de guiadors ni de mitjans. Si no tot el que caldria, tenim moltes coses a la nostra disposició. La Bíblia, els vells clàssics i els nostres, la nostra història, i tantes i tantes altres coses, poden ésser estudiades en edicions diverses, excel·lents cada una des del seu punt de vista. No té excusa qui no les utilitzi. Entenem-nos bé: dic *utilitzar*. Hi hagué un moment que semblava que només amb comprar llibres ja n'hi havia prou: la baixada en la venda vinguda després ha demostrat que el costum de fer-los servir no existia.

Cal correspondre a l'esforç de tants promotors, i no fer-lo estèril. Ells no es cansen: amb bon temps i amb mal temps, les edicions van apareixent amb regularitat. Fa pocs dies llegíem que el senyor Cambó —aquest gran amic de la nostra cultura que sap ésser, independentment de la política—, ha encaregat al senyor Manuel de Montoliu una història completa de la nostra literatura. Heus ací una bona nova en un temps en què n'hi ha tantes de dolentes. Aquestes coses són les que donen estabilitat a un pas, i neutralitzen i fins fan impossibles les convulsions histèriques, tan destructores.

Ortopèdia TEIXIDO

recorda als socis d'U. D. C. i molt particularment als senyors Metges, les seves especialitats en **braguers, faixes i mitges de goma, etc., etc.**

Aribau, n.º 5

Telèfon 33882

Aprofitem la lliçó

per A. Vericat i Querol

Dèiem des d'aquestes mateixes pàgines que, en alguns indrets de la nostra terra, hi havia gent que es deien catalanistes, sense posseir-ne l'espiritualitat, i tan sols per aconseguir el favor del partit que tan egoistament governava Catalunya.

Disosrtadament, després del desencert de la nit del 6 al 7 d'aquest mes passat, ens podem donar compte que molts d'aquells catalanistes no cercaven en el moviment altre objectiu que aconseguir llurs aspiracions de partit, tot i burlant, amb el nom sagrat de Catalunya, la voluntat democràtica expressada pel poble.

Coneixem detalls prou significatius de ço que diem: algun capitostet de poble, abans de les vint-i-quatre hores que havia fracassat el moviment, ja estava llepant la mà d'aquells de qui el dia abans malparlava; altres que, sense que els preocupés molt ni gens Catalunya, li profanaven els seus llocs més sagrats i destroçaven les seves imatges més venerades; i una munió de detalls ens demostren d'una manera ben palesa que el moviment que hom disfressava d'alliberador no era altra cosa que un moviment revolucionari imposat per gent forastera que mai no havia sentit ni podia sentir les nostres coses. I fatalment pervingué el que ningú no podia evitar. La desfeta.

Després de la desfeta, les institucions catalanes resten en una situació tan greu que cal que tots els catalans posem tot el seny perquè hom vegi en les nostres institucions no un partit, com s'ha esdevingut suara, sinó un poble que s'estima i que sap governar per a tots.

Cal que els últims esdeveniments ens siguin alliçonadors en l'esdevenidor i que mai no posem Catalunya al servei d'un partit. Al contrari, tots els partits al servei de Catalunya, i si mai fracassa un partit, que ningú no pugui dir que ha fracassat Catalunya.

TAPIOQUES i PURÉS

Figueres

són els millors.

GRAFICS TALLERS NÚRIA

Bolers, 10, int. - Palla, 29

Telèfon 17.053 - BARCELONA

La setmana a Catalunya

(ve de la primera pàgina)

lectivitats populars, és evitar que cap d'elles pugui sentir vulnerats els seus drets per les altres. Tota altra cosa és sembrar llavors revolucionàries que no han de trigar a dur-nos noves malvestats.

* * *

Dèiem fa prop de tres mesos, en aquesta mateixa secció, que les dues primeres fites de la penetració d'*Acción Popular* a Catalunya eren la mediatització d'«El Matí» i el nomenament de l'actual Junta Directiva de l'Institut de Sant Isidre. Els fets d'aquests darrers dies, especialment la vinguda del senyor Gil Robles a Barcelona, ens han donat, malgrat tots els desmentiments, la raó. El senyor Anguera és, malgrat la seva significació acusadament partidista, conseller d'aquell diaria; «El Matí» ha estat gairebé l'únic diari de Barcelona que ha publicat íntegre el manifest d'A. P. C.; ha estat l'únic diari barceloní que ha dedicat dues planes d'informació, esmaltades de frases hiperbòliques, a l'estada del cap de la C. E. D. A. a Barcelona; i per si això no fos prou, els propagandistes d'aquest partit diuen a tothom qui els vol escoltar que «El Matí» serà el seu òrgan oficiós a Catalunya.

Quant a l'Institut de Sant Isidre, tothom ha pogut veure que la seva J. D. no ha desemparat un sol moment el cap polític madrileny, al qual ha fet visitar el seu estatge social amb tota solemnitat i amb l'indispensable acompanyament de discursos i declaracions marcadament polítiques.

* * *

Esmentem, finalment, no com a fet polític, sinó com a esdeveniment de transcendència pública, relacionat amb l'actual estat de coses al nostre país, la magnífica Circular del Cardenal Primat de Tarragona, publicada suara. Déu vulgui que el seu contingut sigui meditat per tots els catalans, i d'una manera especial pels catòlics, i que aquesta meditació faci possible la pacificació dels esperits, premissa indispensable per a l'assoliment de la pau material tan reclamada.

C.

TAPIOQUES i PURÉS

Figueres

són els millors.

DE TOT TEMPS

per J. M. Armengol

Una alegria!

Més d'un deurà pensar que els temps no estan precisament per a tenir alegries i tal vegada s'estranyi d'aquest meu crit, prova d'un veritable goig; no sabria què dir-li, ni abonar-lo ni contradir-lo, perquè el cert és que hi ha motius de satisfacció per una feta que vaig a explicar... i si algú no els hi troba, pitjor per a ell.

Parlo d'un novell cinema, que tardarà ben poc a ésser inaugurat i que per la seva sola existència representa ja un èxit, una emancipació; un descans per a molts pares i gent de pes i un positiu alicient per a molts fills i gent jove que, sense culpa seva, no podem gaudir com cal d'aquest meravellós espectacle del temps modern.

Ja sé que no tots pensem igual, ni molt menys... Això és vell! Hi ha aquells que diuen, rodonament, que "el cine és pecat", així, en cru, sense ni recordar res del molt que el mateix Sant Pare ha dit parlant de l'obra que poden fer els films... Però, què hi farem! hi ha excessos d'integritat que fan el mateix efecte que allò de "voler senyar-se i treure's els ulls".

A l'altra banda hi trobem els que amb una ganyota de suficiència consideraran d'una candidesa ultramesura tot el que es pugui dir en el mateix sentit del comentari que estic fent. No cal dir que aquests "esperits forts", amb tots els respectes, no els podem tenir en compte; ni és estrany que parlin com ho fan o ho faran quan s'escaigui.

Al capdavall aquest nucli de gent en té ja prous de cinemes, tots els que necessita i no mirant prim, li vaga de poder triar films a veure; això rai!, en sobren, amb els que s'arriben a fer, entre excellents, bons i dolents i pitjors. Així com així hi van i àdhuc hi porten la mainada i fins les noies que ja no són quitxalla, com les porten a altres llocs... a la platja i tot.

Es molt natural que trobin que no n'hi ha per tant i hom s'explica que fins s'imaginin que el novell cinema moral de què parlem, serà carrincló, etc. etc. Què els direu a aquesta mena de gent? Doncs, senzillament, que hi vagin al nou local, quan tinguin avinentesa; que transigeixin a veure-hi algun film i potser s'aniran adonant de què l'art i la decència i altres coses d'aquest ordre poden fer ben bé el seu fet, ben aliats, sense resultar cap poca-substància. Com nosaltres estem ben convençuts de què per a fer un bon film i sobretot per a educar un públic — oimés per a formar el jovent i el gust — no és pas absolutament precís que es vegin moltes anques ni altres excessos nudistes, ni cal fer sentir l'amor a base d'una mà de petons, amb acompanyament de revistes, cabarets i tuguris de tota mena; no he entès mai com molts papàs que es guardarien com d'escaldar-se que les seves filles visitessin mai un establiment semblant, no vegin cap mena d'inconvenient i àdhuc les acompanyin a veure tot això, illustrat amb tot un estol d'alliçonaments i detalls..., en el cinema. Perquè no em negareu que ben poca diferència hi ha... En canvi, són molts els caps de casa que es planyen, no ja de no saber on anar, sinó àdhuc de la manca d'autèntica censura prèvia i de la feinada conseqüent que els dóna l'haver d'anar veient tots els films de que llurs fills els parlen, abans d'autoritzar-los per a anar-hi. Que són de molt bona fe? Ja ho sabem que aquest gent no està "up-to-date". Déu ens ho conservi i n'augmenti el nombre, perquè malhauradament, massa i tot que en veiem de resultats d'aquests plançons que pugen com els arbres de la Rambla.

No fa molts dies que una publicació catalana es planyia a propòsit de la formació de les nostres joventuts, bo i recordant espectacles ben recents. I tots sabem que moltes famílies benestants que blasmen les violències i la manca d'esperit cristià són les que regategen llur contribució — escudant-se en raons diverses — a obres de positiva valor, i en canvi no deixen pas d'aportar llurs cabals a les guixetes de molts espectacles que no són certament edificants.

Cal ésser conseqüents, senyors! I els que no volem pas ésser catastròfics, però toquem de peus a terra i els que procurem donar-nos compte dels moments que vivim sense deixar-nos decaure, però pensem en les èpoques que deuran haver de viure els nostres fills, en tenim una alegria de que per de pronte hi hagi aquest nou cinema.

No hi tinc comissió ni hi interesso cap cèntim; i no pas per manca de ganes. Ni faig cap reclam, essent una cosa que se'l fa sola. Però, potser per la força del desig, crec que és ja un èxit; i no per consideracions pressupostàries ni de negoci, sinó pel sol detall de donar fe de vida una empresa que gosa llançar, ja realitat, una tan excellent iniciativa, amb l'anunci d'un programa d'estrenes de gran volada i autèntic valor, no pas — naturalment! — de segona mà, ni a preu de reprisse...

I tot això pren molt més relleu encara quan és fet en temps en què molta gent es deixa deprimir i la desorientació ambient sembla que aplani molts esperits. En aquest moments, l'optimisme del novell local que comentem, és, verament, tota una afirmació. I el públic, a desgrat de tot, té la paraula per a demostrar l'encert i l'oportunitat d'aquesta obra.

Llegiu i recomaneu EL TEMPS Es el vostre setmanari.

Bústia d'"El Temps"

J. R. - Torroella de Montgrí.—Rebut import subscripció 4rt. trimestre.

S. G. - Castellar del Vallès.—Rebut import subscripció que finirà en 30 setembre del 1935.

P. R. - Castellar del Vallès.—Us diem el mateix.

C. F. - Llansà.—Rebut import subscripció que finirà en 31 de març del 1935.

A. M. - Falset.—Esperem surtirà efecte reclamació feta a Correus. Rebreu números extraviats.

J. S. - Vallmanya. — Molt agraïts. Rebreu lletra nostra.

R. F. - Ribarroja.—Escrivim.

J. P. - Sant Celoni.—El mateix us diem.

J. B. - Mataró.—El mateix us diem.

NOTICIARI

Notes d'U. D. de C.

◆

Tercer Congrés Ordinari

No cal dir que segueix igualment estacionari l'estat de l'organització del III Congrés Nacional d'aquest Partit que havia de celebrar-se a Girona i que hagué d'ésser ajornat degut a l'actual estat de coses. Tanmateix es prossegueixen per la Secretaria les gestions tant per al tiratge de les ponències que s'han de discutir com en els detalls preparatoris d'ordre material.

Tot seguit que la situació ho permeti, es cursaran les ordres i informacions necessàries per al millor èxit.

Mentrestant, cal que totes les delegacions i afiliats es preparin i facin la major propaganda perquè aquell acte sigui un exponent de la vitalitat d'U. D. de C. Això és el que hom recomana a tots els amics que s'han dirigit al Secretariat general demanant detalls.

◆

Les festes populars a les delegacions. — A diverses entitats d'U. D. de C. s'ha celebrat la festa de Tots Sants, tan popular a Catalunya, amb la tradicional «castanyada». Sabem que l'Entitat Matriu, on l'illustre folk-lorista Aureli Campmany va contar diversos contes i féu una explicació del significat de la festa, hi assistiren gran nombre de socis, acompanyant-hi la seva mainada.

També a la delegació de Gràcia, el dimecres, va fer-se una festa semblant amb la cooperació d'un grup escènic.

A Sant Andreu hom treballa amb gran activitat en la decoració i habilitació del nou estatge de la delegació, el que resultarà un dels millors acondicionats de la barriada.

Obra d'Equitat Social

Segueixen rebent-se gran nombre d'adhesions de socis individual i collectius per a la secció «Acció Mutual» que fan esperançar una consolidació definitiva de l'obra.

Les adhesions i consultes han de fer-se al carrer de Comtal, 15, primer, estatge de l'obra, de 5 a 8 de la tarda.

Ll. E. de la Mare de Déu de Montserrat.

Agrupament de la Parròquia dels Josepets. — Cada dissabte, a dos quarts de vuit del matí, a aquesta parròquia gracienca i a l'altar de la Mare de Déu de Montserrat, es celebra la missa dialogada pels fidels i visita espiritual.

Obra Apostòlica de Jesús Obrer.

Diada obrera d'oració, de revisió i d'estudi a Sarrià. — Per al dia 16 de desembre està anunciada aquesta diada al Cercle Obrer Parroquial de Sarrià. El programa serà com segueix: A les 8, missa d'homenatge a Jesús Obrer. A dos quarts de deu, Revisió de l'estat social obrer de Sarrià. A les deu, Controvèrsia sobre el tema «Com organitzaríem un Casal Obrer». No ens cal més que elogiar aquestes revisions i estudis, que ofereixen uns qüestionaris interessantísims, per al retorn de l'obrer a Crist.

Sardanes

Ens proposem donar, si pot ésser des de la setmana vinent, un detall de les audicions de sardanes que es celebrin a Barcelona, per als nosters lectors aficionats a la nostra dansa. Preguem a totes les entitats interessades que vulguin enviar els programes de les ballades a la nostra redacció per tot el dimecres de cada setmana. I esperem que aquesta iniciativa ha de plaure als nostres amics.

Desig de pau i tranquil·litat... I sentit de responsabilitat?

per P. Muñoz i Castanyer

Un intens desig de pau, de tranquil·litat, d'ordre i de disciplina social s'ha apoderat desmesuradament de tota la gent de bona jèia que durant tres anys seguits s'ha sentit sotraguejada. I ara no troben altre sistema per a assegurar-se tot això tan bonic que fer de governamentals del Govern de Madrid, naturalment. Si bé és veritat que a l'horitzó de la nostra Pàtria hi torna a aparèixer tota la ponentada que durant uns quaranta anys ha bufat amb tota la fòbia clàssica contra l'esperit català i que el «llamado problema catalán» torna a ésser tractat pel diaris i polítics madrilenys amb aquell to en ells tradicional i que sempre tants mals de cap ha portat a ells com a nosaltres, per ací tenim uns senyors que fan com si no se n'adonessin, i amb l'excusa de l'ordre, de la pau i de la tranquil·litat fins us arriben a dir i a escriure que el restabliment de la normalitat política i jurídica de Catalunya és cosa que no porta pressa i que, quant a voler saber la voluntat del poble mitjançant unes eleccions, no ve pas d'uns quants mesos. Es veu que en un ambient de força, on l'ordre material s'hi aguanti només que «manu militari», s'hi troben com el peix a l'aigua. Potser a última hora transigirien en que tot el país estés a mans d'unes comissions gestores civils per pètues, però res més, perquè el seu mal no vol soroll... i de democràcia, per a ells, al revés de l'autonomia, no n'hi pot haver ni de «bien entendida».

Pau, ordre, disciplina, felicitat, tranquil·litat i bones obres... Belles paraules que avui van com unes davaneres pels llavis de tots aquests nous polítics que ara sorgeixen a cada cantonada, encara que molts d'ells amb l'etiqueta girada i regirada i amb un gep d'història política i personal immens, i que també veiem estereotipada diàriament en aquests òrgans governamentals que aquests dies s'auto-descobreixen deixantnos als que fem d'opinió pública parats i astorats. Tothom vol estar bé, tothom vol «viure», tothom vol veure restaurats els valors primordials de la societat, etc., etc.

I del sentit de la responsabilitat qui en parla? D'això tothom en fuig. Passat de quatre inoportuns i sentimentals que s'han pres seriosament això de la sociologia cristiana, arreu hi plana un silenci que fa feredat. Anar a la reconquesta del poble? No pas per ara. De moment hom només es preocupa de l'ordre, de la pau... i de viure feliç. Ara, al poble, només se li faran veure totes les monstruositats que, dirigit i aprofitat pel socialisme i pel comunisme, ha comès a Astúries. D'aquest poble esgarriat i desbocat ara hi ha un gran interès a narrarnos, detallar-nos i àdhuc ampliarnos totes les seves malifetes i criminalitats. Però d'aquest poble ningú no vol descendir a conèixer i a estudiar la seva desgràcia, la seva misèria i el seu abandó moral i material a què aquesta societat, que es vana d'ésser la dels valors primordials, l'ha precipitat. Ara aquest poble veurà que així com els esquerrans, per a entretenir-lo, i a l'ensems quedar ells descansats, li predicaven que de tot en tenia la culpa el clero, ara les dretes li engegaran, també, perquè és més còmode, el disc de que tota la culpa és de la masoneria. I el poble seguirà anant d'Herodes a Pilat, vexat i deixat per uns i altres.

A França, poc temps abans d'esclatar aquell moviment terrorífic que ha passat a la història amb el nom de la «Commune», l'alta aristocràcia parisenca, la de la sang i la del diner, es lliurava de ple al vici i al platxeri i l'enlluernament de tanta disbauxa no li deixava veure el perill que l'envoltava i l'esperit de revolta que es filtrava arreu. Els obrers catòlics de París, conscients de la catàstrofe imminent, demànaren al gran bisbe de Friburg, Monsenyor Mermillod, que amb la seva paraula eloqüent i autoritzada avisés tota aquella gent del precipici on estava abocada. I Monsenyor Mermillod, un dia, des de la trona de l'església de Santa Clotilde, enclavada al cor del que aleshores era el barri aristocràtic de la capital francesa, provà de somoure aquell podrimener. I els digué, entre altres coses: «Quina influència i quina autoritat voldreu adquirir damunt el poble, si sou mil vegades pitjor que ell? Com voldreu assenyalar-li el camí, si comenceu vosaltres per anar tan errats? Amb quina autoritat li recomanareu el treball i la previsió, si us passeu la vida no fent res i en la imprevisió? Us escandalitzeu de les seves joies públiques i no pareu esment en anar als llocs on s'exhibeixen nueses salvatges; no teniu dret a tirar en cara a l'obrer que perdi els seus estalvis en una nit a la taverna, ja que vosaltres no dubteu a sacrificar en els vostres clubs elegants l'honra de les vostres famílies i la fortuna dels vostres pares.» I més avall afegí: «Per a resoldre la qüestió social seria necessari tenir a la vegada el cor d'una germana de la Caritat i la clarividència del geni de Sant Tomàs».

Però fo upicar en ferro fret. Pocs mesos després esclatava la «Commune», i durant unes quantes setmanes els revolucionaris es desfermaren fent barbaritats i omplint de terror la ciutat de París, de la que se n'havien fet amos absoluts. Aquests esdeveniments serviren, però, per a suscitar la vocació social del comte de Mun i del marquès de la Tour du Pin, l'apostolat dels quals avui lleva encara els seus benèfics fruits dins el camp catòlic francès. I hom conta que, uns dies després dels esdeveniments revolucionaris, aquests dos aristòcrates es trobaren, refugiats en una barraca de fusta en ple Montparnasse enrunat i fumejant, amb el religiós Maurice Maigneu. A la vista de tot aquell espectacle d'horror i tragèdia, aquest sacerdot, com un ressò de les paraules que mesos abans pronuncià a Santa Clotilde Mgr. Mermillod, els digué: «Els veritables responsables sou vosaltres i no pas aquest pobre poble que acaba de calar foc a les Tulleries. Vosaltres, els rics, els grans, els que us dieu feliços, els que malgasteu el temps en futeses i baixeses, allunyats del poble, sense el menor desig de conèixer la seva ànima, les seves necessitats, les seves dolors... Jo visc en contacte seguit amb el poble i us dic de la seva part que no us odia, però us desconeix, com vosaltres, al vostre torn, el desconeixeu. Aneu-hi a aquest poble, obriu-li el vostre cor, doneu-li la mà i veureu com aviat us comprendrà.»

Heus ací unes paraules eloqüentíssimes que nosaltres avui trobem ben actuals i que brindem a tota aquesta «bona gent» que a casa nostra desitja pau i tranquil·litat..., però que les hi portin a casa. I que fuig, com de fam i de feina, de tot sentit de responsabilitat.

EL TEMPS

No ens preocupem massa d'allò que de moment ens pugui venir de fora i treballem amb dalit a desvetllar la consciència de tots els catalans.

Redacció i Administració: Rivadeneira, 4, pral. Telèfon 20400 Subscripció: Un any, 7'50 ptes.; trimestre, 2 ptes.

Veus i opinions d'altri

Sota el títol "Cal pensar en Catalunya", VIDA TORTOSINA publica un editorial ben adient a les presents circumstàncies, com podrà veure seguidament el lector:

Empresonats la major part dels qui formaven el Govern de Catalunya i el Parlament, ens trobem en una situació interina—que ja ha durat massa—i a la que cal cercar, entre tots, una solució definitiva, puix que d'altra manera caldria sospitar si hi ha, de per mig, alguna maniobra tèrbola.

El primer que cal, és que tots els catalans tinguem fits els ulls en el què és nostre ideal: en la salvació i ressorgiment de Catalunya, i és per això que tots els partits netament catalans, deixant per un moment les disparitats polítiques, donant una treva a la lluita contínua per l'ideal polític de cadascun, procurin cercar el contacte dels dirigents per a trobar una coincidència que, com hem dit, ha d'ésser la primera de totes: Catalunya.

L'avantatja que ofereix als partits polítics no catalans o anticatalanistes l'usdefruit del poder, ens ha de fer mirar amb desconfiança certes actuacions, certs moviments d'algun personatge que vol aprofitar les hores tràgiques passades i la tristesa que encara plana damunt el nostre poble per a pescar incautes i establir algun focus de la seva política per a desunir-nos. Això no seria pas la primera vegada que succeís a casa nostra, puix constantment hem vist agitadors de levita que ens venien a portar una autonomia «bien entendida», que començava amb un repartiment de càrrecs als botiflers que per dissort hi ha a tots els pobles del món, i acabava fent-nos barallar com a enemics, en lloc d'ajuntar-nos com a germans.

Per de prompte, el partit que té la majoria al Govern de Madrid, va posant als Ajuntaments gent de la seva, que encara que no tinguin cap força electoral, n'hi ha prou amb que a una ciutat n'hi hagi un de sol per a donar-li el càrrec de major importància.

Com que hem de pensar que la situació del nostre Govern sobretot la del nostre Parlament, ha d'ésser arreglada pel procediment electoral, hem de preveure el que succeirà, tenint present la coacció que pot representar el tenir el govern d'una ciutat en mans d'un home representatiu d'un partit polític que tant ha perseguit el catalanisme, i tant de mal ha fet a Catalunya.

Cal reaccionar depressa. Es del tot precís començar a preparar-se en primer lloc perquè cessi el més aviat possible l'estat anormal amb que és regit el país, i quant més aviat desaparegui, més prompte la intranquilitat dels esperits també se'n anirà. Al nostre entendre, hi ha certes qüestions que no són altra cosa que un afer de la policia, i baix aquest aspecte, sols s'ha de procurar que aquesta es mogui al ritme que li imprimeixin els seus Caps superiors, ja que del contrari hom s'exposa a malmetre el què ha de servir per a finalitats superiors, puix que tant es pot pecar, en el governament d'un Estat, per excés com per defecte, i precisament la passió que comporta un ideal polític, condueix a superar-se per tal que en l'admi-

(segueix a l'última columna)

Després dels lamentables esdeveniments

Circular del nostre Eminentíssim Cardenal Primat

Als nostres estimats diocesans

Nous esdeveniments de trista recordança, i de tothom prou coneguts, han vingut, no fa gaire, a sembrar la desolació en la nostra estimada pàtria i a deixar profundament pertorbada la pau dels esperits i la tranquil·litat de les llars, i alhora greument ferits els més vius sentiments nostres, d'homes i de fidels, en veure tota mena d'atropellaments comesos contra persones i institucions respectabilíssims, tan gran nombre de víctimes, profanades les sagrades imatges, incendiats els temples, ultratjats i àdhuc bàrbarament immolats alguns ministres del Senyor; efecte, tot plegat, d'insensates propagandes subversives i sectàries, encaminades a arrabassar de les ànimes sobretot el jovent, la fe i les cristianes virtuts dels nostres passats, base de la grandesa del nostre poble.

La pena que davant tan trist espectacle experimenta l'ànima, és d'intensitat tal que difícilment trobaria conhort i resignació recorrent només a consideracions d'ordre terrenal; i àdhuc es desviaria de la vera norma cristiana, si no sabés enlairar-se a un pla superior, i des d'allí sobreposar-se a les misèries d'aquesta vida, considerant les eventualitats humanes dintre del marc traçat per la Providència a la història del món.

Mes deplorables d'altra banda, apareixen tals excessos i sacrilegis, si hom reflexiona que han estat comesos, no pas per gent d'una altra nació adversària, sinó per fills del nostre mateix poble, per conciutadans nostres, amb els quals ens lliguen relacions indispensables de cívica convivència, com si res no els importés d'ofendre els més cars sentiments dels seus compatricis, ni donessin cap valor a la idealitat i esforç de fe dels seus passats, que amb tant de sacrifici aixecaren a Déu Nostre Senyor els temples i monuments ara destruïts amb facilitat irreflexiva. I és més depressiu, encara, per a l'esperit creient, que els esmentats actes sacrílegs no vénen pas de gentils, o de jueus, o musulmans, o d'altres seculars enemics del nom de cristià, que perseguien el Crist i els seus adoradors perquè no el coneixien, sinó de germans nostres, als quals foren un dia aplicades les gràcies de la Redempció en el sant baptisme, i que s'alimentaren amb aquell mateix pa de la sagrada Eucaristia, ara per ells — fa horror només de pensar-ho — calcigat i tirat a les flames abusant de les fineses de Jesús i dels vels del sagrament amb què ha volgut Ell cobrir els seus dons amabilíssims, per ultratjar-lo amb el més execrable dels crims, com és la profanació eucarística.

No és pas aquest, ben cert, el camí de merèixer les benediccions divines a favor de la pàtria, sinó el de multiplicar els seus mals i perills fins a l'extrem de la seva perdició i ruïna.

A nosaltres, que per Gràcia de Déu, ens gloriem de fills del Pare celestial, i no volem renunciar el títol de germans d'aquells mateixos als quals una momentània ofuscació ha induït a cometre tan lamentables malvestats, ens pertoca de reparar l'honor de Déu ultratjat, de fer actes de propiciació a favor dels mateixos pecadors i d'actuar amb zel i constància en l'exercici dels nostres deures religiosos i cívics, per tal d'evitar que es tornin a cometre fets tan execrables.

Seguint l'exemple de Maria Santíssima, del deixeble estimat i altres piadoses persones del Calvari, hem d'acostar-nos més a Jesús com més injuriat i perseguit el vegem; i si els insults i menyspreus els rep en el seu Sagrari d'amor, allà hem d'anar a protestar-li la nostra fe, reconeixent-lo com a veritable Déu i veritable home, com a Criador i Governador de l'univers, com a Rei i Salvador dels pobles, com a Redemptor i Consolador de les ànimes, que posa les seves complaences a estar-se entre els fills dels homes, malgrat les injúries i sacrilegis de què és objecte a voltes en el mateix Sagrament del seu amor. La prova més clara — ha dit el Bisbe Torras i Bages — de tenir el cor unit al del Bon Jesús, consisteix a participar de les injúries que li són fetes, com si fossin fetes a nosaltres mateixos. Quan en una família — afegeix un altre místic escriptor — un fill desagraït i desnaturalitzat afligeix l'ancianitat del seu pare i fa vessar llàgrimes a la seva mare, haureu vist que els altres fills s'esforcen per endolcir amb llur afecte i atencions le tristeses que el mal germà ocasiona; i, amb aquests testimonis de filial pietat, els pares experimenten algun conhort. Benaurats els fills que així poden mitigar la dolor que constrista el cor de llurs pares!

Però aquesta obra de reparació no fóra completa, ni de tots punts acceptable al bon Jesús, si no se li ajuntés la de pregar i sacrificar-nos pels nostres germans esgarriats, per aquells mateixos que l'odien, i li fan escarni i ultratge. Girem la consideració a les escenes del Calvari, i allà veurem com Jesús crucificat salva un facinerós, i demana al seu Pare celestial misericòrdia per als mateixos botxins que l'han clavat en creu. No oblidem les seves tan expressives paraules en aquells moments: «Pare, perdoneu-los car no saben el que fan», i repetim-les sovint davant del seu Sagrari, perquè mogui el cor dels empedreïts en el pecat i els cridi a conversió.

El fet que Déu, a prec del patriarca Abraham, prometés la salvació de la Pentàpolis, si en ella hi hagués hagut àdhuc només deu justos (Gèn. XVIII, 32), ha d'esperonar les ànimes piadoses a fer actes fervents d'amor i expiació davant del Sagrament a profit dels pecadors.

Ens obliga, encara, a procedir així la major perfecció del precepte de la caritat envers el pròxim en la llei de gràcia, comparativament al de la llei antiga. «Heu sentit que es digué: Estimaràs el teu proïsme, i odiaràs el teu enemic. Doncs, jo us dic: Estimeu els vostres enemics, feu bé als que us odien, i pregueu per aquells que us persegueixen i calumnien, per tal que sigueu fills del vostre Pare que és en els cels, que fa sortir el seu sol sobre dolents i bons, i ploure sobre justos i injustos. Car, si estimeu els que us estimen, quina recompensa tindreu? No fan això àdhuc els publicans? (Mat. V, 43-45).

I de l'apòstol Sant Pau són les següents paraules: «No torneu a ningú mal per mal; procureu el bé, no sols davant de Déu, sinó també davant de tots els homes. Si és possible, per part vostra tingueu pau amb tothom. No us feu la justícia vosaltres mateixos, caríssims, ans deixeu passar la ira, perquè és escrit: A mi la venjança, jo donaré el merescut—diu el Senyor—. Ans bé, si el teu enemic té fam, dóna-li menjar; si té set, dóna-li beure. No et deixis vèncer pel mal (pel desig de venjança), ans venç amb el bé el mal (a força de beneficis).» (Rom. XII, 17-21.)

Pertoca a l'autoritat de complir la missió tuteladora i sancionadora que Déu ha confiat al poder públic. Per la nostra part — nosaltres especialment, els sacerdots i religiosos —, no vulguem procedir envers els nostres adversaris per odi o per venjança; car, si ho féssim, davallaríem al seu mateix nivell, a la mateixa línia de llur conducta reprensible, i deixaríem d'ésser la sal que preserva de corrupció el món, i la llum que ha d'esbargir les tenebres, com a tot bon cristià pertoca. «Procureu—insisteix l'Apòstol—que ningú no torni a altri mal per mal, ans esforceu-vos per fer-vos sempre el bé els uns als altres, i a tothom.» (I. Tess. V. 15.)) Sobrer Ens semblaria aquí un especial advertiment de l'obligació, que d'una manera particular tenen els rics i poderosos, de practicar amb fidelitat els deures que d'ells depenen, vencent-se magnànimament a si mateixos amb esforç tant més meritori com més fàcilment les presents circumstàncies podrien induir-los a extralimitació.

Sigui, doncs, a la llum d'aquestes consideracions, l'actitud nostra en els moments actuals: fer actes de reparació a Déu Nostre Senyor per les injúries rebudes...; pregar pels nostres germans, víctimes del seu deure, i per totes les altres víctimes, i també pels nostres germans esgarriats, perquè Déu els toqui el cor i es converteixin a saludable penitència; practicar plenament els deures que imposen la justícia social i la caritat social; actuar tots molt units, tal com demanen el Papa i l'Episcopat, en defensa dels principis bàsics de la nostra civilització cristiana; finalment, prestar lleial adhesió al principi d'autoritat, per tal que, enfortida per l'assistència ciutadana, pugui més fàcilment consolidar l'ordre i contribuir a la consecució dels fins a què va destinada la societat civil, i així assegurar, amb l'imperi de la llei, la pau i la prosperitat dels pobles, que no s'obtindran pas sense la vigència pràctica de la fraternitat i filiació cristianes, tan solemnialment proclamades pels Sobirans dels estats confederats al Reialme Britànic, en llur missatge al món, poc després d'acabada la guerra mundial.

Tarragona, 20 d'octubre 1934.

Paraules...

per LI. G. S. i A.

Hem vist darrerament com l'ambaixador a Berlín del país immens que fou l'imperi de Rússia, ha adoptat el copalta i tot aquell abillament que acostuma ésser el distintiu dels personatges dels països més agudament capitalistes, i això ens ha evidenciat com el tomb de la U. R. S. S. vers els mètodes i procediments dels Estats occidentals és un fet cada dia més destacat.

Era evident que la sovietització havia d'acabar així. Com totes les doctrines que volen anar contra corrent, ha estat absorbida i anihilada per aquell corrent que volia aturar. I per això, Rússia, en la lluita empresa contra el règim capitalista, ha arribat a la superació del mateix que volia destruir i s'ha convertit en un monstruós i únic capitalista, contra el qual cap obrer a ell sotmès no pot apellar, per abusiu, per tirànic que sigui.

Es una inaprofitada lliçó que la història cada dia renova, que totes aquestes utopies conegudes per doctrines pures, tals com el socialisme i l'anarquisme, en la impossibilitat de conservar en la pràctica llurs teòriques essències, evolucionen sempre més o menys ràpidament vers la normal manera d'ésser dels pobles. Tots els procediments que cohibeixen el natural desenvolupament polític dels pobles, per forts que siguin, tenen una fatal tendència a desfigurar-se i, a la curta o a la llarga, a desaparèixer.

Els tres Estats europeus on la llibertat individual és interdita en benefici d'un suposat bé comú —Rússia, Itàlia, Alemanya—, poc a poc aniran minvant en la puritat de llurs respectius assaigs contra natura i es reintegraran plenament al ritme penosament evolutiu del restant de la humanitat.

Ara hem vist ja el representant d'una República, sedient proletària, amb el copalta, com qualsevol dels nostres plutòcrates. I això és un símptoma que delata rotundament el fracàs d'una tendència dita redemptora, vers la qual s'inclinaven, un dia, esperançats, els ulls de tots aquells que cercaven, lluny de la font d'aigua viva i veritat eterna, on assadollar llur set de justícia, llur fam de caritat.

nistració i govern de la cosa pública, aquell determinat partit pugui alçar sempre bandera amb la seguretat de trobar seguidors.

* * *

No creiem en que pugui haver-hi una classe, raça o casta determinada d'homes que sigui, en conjunt, superior a una altra. Creiem que dintre els agrupaments d'homes, sempre n'hi hauran que sobressortiran per la seva intel·ligència. Ara bé, si hom vol venir a suposar que perquè un individu determinat pertenei a un cert partit, aquest home ha d'ésser superior en intel·ligència a tots els demés ciutadans, és una cosa tan absurda, que fa riure pel ridícul que això representa.

Com que tots estem convençuts d'aquesta veritat, hem de preocupar-nos de què, si hi hagués algú que no ho comprengués així, se'n dongui compte i que pensi que, ja fa molts anys, centenars d'anys, ja es venia dient que «la veu del poble és la veu de Déu» i, és cert, cal escoltar-la sempre la veu del poble.